

27. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
International Scientific Meeting

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

Proceedings and short contents

27.

Требњиње, Град Сунца, 15–18. јуна 2022.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15–18, 2022.

Предавање по позиву

КРИТИЧКА АНАЛИЗА ПРИМЈЕНЕ КОНЦЕПТА „ЈЕДНО ЗДРАВЉЕ“

Драго Н. Недић^{1*}, Тамаш Петровић², Нина Родић Вукмир³,
Драгана Димитријевић⁴, Бобан Ђурић⁵, Иван Топлак⁶, Дејан
Лаушевић⁷, Жељко Цветнић⁸

¹Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду, Србија и ЈУ
Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан", Бања Лука,
БиХ-Република Српска

²Научни институт за ветеринарство "Нови Сад", Нови Сад, Србија

³Медицински факултет, Универзитет у Бањој Луци и ЈЗУ Институт за јавно
здравство Републике Српске, Бања Лука, БиХ-Република Српска

⁴Институт за јавно здравље Србије "Др Милан Јовановић Батут", Београд, Србија

⁵Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за ветерину,
Београд, Србија

⁶Универзитет у Љубљани, Ветеринарски факултет – Институт за микробиологију
и паразитологију, Љубљана, Словенија

⁷Специјалистичка ветеринарска лабораторија, Подгорица, Црна Гора

⁸Хрватска академија наука и умјетности, Загреб, Хватска

Коресподентни аутор: Др Драго Н. Недић, редовни професор;
e-mail: drago.nedic@gmail.com

Кратак садржај

Узрочници инфективних болести људи су преко 60% поријеклом од животиња што ове болести сврстава у зоонозе. Због тога је императив да се ове болести сузбијају на локалном па и глобалном нивоу. Концепт „једно здравље“ заснован је на свијести о потреби за заштиту јавног здравља дјелујући превасходно на превенцији и контроли патогена унутар хумане и животињске популација у животной средини у којој живе. Концепт "једно здравље" се почео примјењивати након потписивања заједничког документа између Свјетске здравствене организације (СЗО), Светске организације за здравље животиња (ОИЕ) и Организације за храну и пољопривреду Уједињених нација (ФАО). Тим документом су наведене узајамне одговорности и циљеви у овој области. Од самог почетка, за приоритетне теме заједничког дјеловања постављени су: вирус бјеснила, од којег годишње умире преко 59.000

људи, затим друге вирусе зооноског карактера као што је птичји грип. Међу прве приоритете уврштена је и антимикуробна резистенција. Све неопходне активности стручњака из области здравља животиња, јавног здравља и животне средине треба да се примјењују на локалном, националном и глобалном нивоу. То би требало да допринесе сталном и истовременом унапређењу јавног здравља, здравља животиња и заштите животне средине широм свијета. Најекономичније и најефикасније решење за заштиту људи је борба против свих зооноских патогена у животињској популацији. То захтијева стратешки приступ, организовање, управљање и контролу уз адекватна улагање финансијских средстава и ангажовање расположивих људских и материјалних ресурса и из јавног и приватног сектора. То подразумијева да се успоставе нови механизми међусобног информисања и синхронизованог заједничког дјеловања. Свакако треба водити рачуна и о патогенима који нису зоонозе, али имају индиректни негативан утицај на здравље, производњу хране и животну средину. Све три међународне организације објављују стандарде и препоруке о поступању у одређеним околностима које су од помоћи надлежним институцијама за доношење одлука. И поред тога што је концепт "једно здравље" успостављен прије пар деценија ипак се на терену не примјећује промјена политике у овом погледу. Веома мали број земаља је донио стратегију по концепту "једно здравље", односно неке земље су урадиле веома мало док је огроман број земаља које нису учиниле ништа. Све ово се може објаснити на појави пандемије COVID 19 која траје више од двије године са веома много нејасних ситуација као што је поријекло вируса, мутације, дијагностика и вакцинација. Поражавајућа је чињеница да је учешће ветеринарских институција у периоду пандемије било веома незапажено. У неким земљама су формиране комисије или ад-хок радне групе за зоонозе, али није било системског приступа по концепту "једно здравље".

Циљ овог рада је да се наведу различита искуства појединих земаља код појава одређених болести као што су COVID 19, бјеснило и птичји грип у региону, затим искуства у контроли антимикуробне резистенције. Такође, да се укаже на предности као и шансе код примјене концепта "једно здравље", на добрим и лошим искуствима на локалном, регионалном и глобалном нивоу.

Кључне ријечи: „једно здравље“, зоонозе, заразне болести, епидемија

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

636.09(082)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп "Годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)" (27 ; Требиње ; 2022)

Зборник радова и кратких садржаја / Међународни научни скуп "27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)", Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022. = Proceedings and short contents / International scientific meeting "27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)", Trebinje. Grad Sunca, June, 15th-18th, 2022. ; [организатори Ветеринарска комора Републике Српске и Друштво ветеринара Републике Српске ; организациони одбор Велибор Кесић... [и др.] ; научни и програмски одбор Драго Н. Неђић ..[и др.]]. - [Бања Лука] : Ветеринарска комора Републике Српске, 2022 (Бања Лука : Атлантик). - 363 стр. ; 24 cm

Текст ћир. и лат. - Упор. срп. текст и енгл. превод. - Насл. над текстом: 27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина) - 2022 = 27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina) - 2022. - Тираж 400.

ISBN 978-99955-770-9-4

COBISS.RS-ID 136311041